3 Ιανουαρίου 2014

Η Φυγή του Χριστού στην Αίγυπτο και η σφαγή των νηπίων-Φρειδερίκου Φαράρ-Μετάφραση

Αφού οι Μάγοι προσήνεγκον τα δώρα των και προσεκύνησαν τον Χριστόν εσκέπτοντο βεβαίως να επιστρέψωσι προς τον Ηρώδην, «χρηματισθέντες όμως κατ’ όναρ» υπό του Θεού, ανεχώρησαν δι’ άλλης οδού εις την ιδίαν αυτών χώραν. Και δεν ευρίσκομεν πλέον τα ίχνη αυτών και δεν μανθάνομεν τι απέγιναν κατόπιν, ούτε από την Γραφήν, ούτε από την αυθεντικήν ιστορίαν, ούτε εξ αυτών των αποκρύφων παραδόσεων· η επίσκεψίς των όμως έδωκεν αφορμήν εις αξιομνημόνευτα και σοβαρώτατα γεγονότα.

Το όνειρον όπερ ανήγγειλεν εις αυτούς τον κίνδυνον, συνέπιπτε πιθανώς με τας υπονοίας εις τας οποίας τους ενέβαλεν ο ωμός και δόλιος τύραννος, όστις είχεν εκφράσει υποκριτικήν επιθυμίαν να σπεύση και αυτός να προσκυνήση το θείον Τέκνον· και επειδή ευλόγως δυνάμεθα να υποθέσωμεν ότι εγνωστοποίησαν τους φόβους των και εις τον Ιωσήφ, ούτος ευρέθη προπαρεσκευασμένος διά την καθ’

ύπνους ειδοποίησιν του αγγέλου και την εξαγγελίαν του κινδύνου και την προσταγήν να φύγη εις Αίγυπτον, όπως σώση το Βρέφος από την ζηλοτυπίαν του Ηρώδου.

Η Αίγυπτος υπήρξε καθ' όλους τους αιώνας το φυσικόν καταφύγιον όλων των από Παλαιστίνης φευγόντων ένεκα διωγμών ή οικονομικής στενοχωρίας ή δυσαρεσκείας. Περί της φυγής και της διαρκείας της, η Γραφή δεν δίδει περισσοτέρας λεπτομερείας. Πληροφορούμεθα μόνον, ότι η Ιερά Οικογένεια έφυγε διά νυκτός εκ Βηθλεέμ, και επανέκαμψεν όταν ο Ιωσήφ εβεβαιώθη και πάλιν κατ' όναρ υπό του αγγέλου ότι τώρα θα ήτο πλέον ασφαλής η επάνοδος του Σωτήρος εις τον τόπον της γεννήσεώς του, αφού απέθανον οι ζητούντες την ψυχήν του παιδίου. Και αι απόκρυφοι παραδόσεις, αι απαθανατισθείσαι υπό της μεγαλοφυούς τέχνης των Ιταλών καλλιτεχνών, μας πληροφορούν και πάλιν ότι οι δράκοντες ήλθον προς τον Χριστόν και προσεκύνησκν αυτόν, και οι λέοντες και αι λεοπαρδάλεις τον ελάτρευσαν, και τα άνθη της Ιεριχούς ήνοιγαν τα πέταλά των οπουδήποτε επάτει, και οι φοίνικες εις την προσταγήν του εχαμήλωναν τους κλώνας των διά να δώσουν καρπούς, και οι λησταί οι πλανόδιοι κατεπτοήθησαν από το μεγαλείον του και ο χρόνος του ταξειδίου εσυντομεύθη καταπληκτικώς. Μας λέγουν επίσης πως άμα τη αφίξει του εις την χώραν, όλα τα είδωλα της γης Αιγύπτου ανετράπησαν εκ των βάθρων των με εξαφνικόν πάταγον και εσκορπίσθησαν εις το έδαφος και κατέκειντο με θρυμματισμένας τας μορφάς, και πως πλείσται όσαι θαυμασταί θεραπείαι λέπρας και δαιμονικής καταλήψεως συνετελέσθησαν με μίαν μόνην λέξιν του. Όλος αυτός ο πλούτος και η σπατάλη των περιττών, των ασκόπων, των άνευ εννοίας τινός θαυμάτων, — όστις προκύπτει κυρίως εξ απλής δίψης του υπερφυσικού και εν μέρει εκ φανταστικής εφαρμογής των προφητειών της Παλαιάς Διαθήκης, — παρουσιάζει ζωηράν αντίθεσιν προς την απλοϊκήν φιλαλήθειαν της αφηγήσεως του Ευαγγελίου. Ο Ματθαίος δεν μας πληροφορεί ούτε πού κατέλυσεν η Ιερά Οικογένεια εν Αιγύπτω, ούτε πόσον χρόνον διήρκεσεν η εξορία της· αι αρχαίαι όμως παραδόσεις ισχυρίζονται ότι απουσίασε δύο μήνας εκ Παλαιστίνης, και ότι διέμενε κατά το χρονικόν τούτο διάστημα εν Ματαρηέχ, πολίχνην κειμένην εις απόστασιν ολίγων μιλίων βορειοανατολικώς του Καΐρου, όπου επί αιώνας πολλούς μία πηγή εδεικνύετο της οποίας τα ύδατα είχε καταστήσει δροσερά ο Χριστός, και μία αρχαία συκομορέα υπό το φύλλωμα της οποίας εκάθισεν η Οικογένεια ν' αναπαυθή. Ο Ευαγγελιστής υπαινίσσεται μόνον την αφορμήν της φυγής και της επανόδου, και ευρίσκει εις την επάνοδον την εκπλήρωσιν της παλαιάς προφητείας του Ησαΐα, «Εξ Αιγύπτου εκάλεσα τον Υιόν μου».

Η φυγή εις Αίγυπτον είχεν συνεπείας τραγικωτάτας. Βλέπων ότι οι Μάγοι δεν επανήλθον προς αυτόν, ο Ηρώδης κατελήφθη από τρόμον ισχυρότερον και μίαν ζηλοτυπίαν πλέον μαύρην και πλέον μοχθηράν. Δεν είχε τα μέσα να εξακριβώση την ταυτότητα του τέκνου του βασιλικού, του τέκνου του εκ σπέρματος Δαυίδ, και ούτε βεβαίως του επήλθε κατά νουν να το αναζητήση εις τον σταύλον του πανδοχείου της Βηθλεέμ. Εγνώριζεν όμως ότι το παιδίον, όπερ η επίσκεψις των Μάγων τον εδίδαξε να θεωρή ως μέλλοντα αντίπαλον αυτού και του οίκου του, ήτο ακόμη βρέφος θηλάζον· και επειδή αι μητέραις εν τη Ανατολή θηλάζουν τα τέκνα των επί δύο έτη, εξέδωκε την αγρίαν και ωμήν διαταγήν να φονευθούν όλοι οι παίδες της Βηθλεέμ και των περιχώρων «από διετούς και κατωτέρω». Περί του τρόπου καθ’ ον εξετελέσθη η διαταγή δεν γνωρίζομεν τίποτε. Τα παιδία δυνατόν να εφονεύθησαν κρυφίως, βαθμηδόν και διαφοροτρόπως· πιθανόν να είνε βάσιμος η άλλη υπόθεσις η γενική, ότι διετάχθη και εξετελέσθη εν μια μόνον ώρα φρικώδης σφαγή, — υπόθεσις ήτις προέκυψεν από την ρήσιν του Ευαγγελίου του Ιακώβου, ότι ο Ηρώδης «έπεμψε τους φονευτάς εις Βηθλεέμ». Διαταγαί τυράννων ως ο Ηρώδης περικαλύπτονται συνήθως υπό απαίσιου σκότους· βυθίζουν τον κόσμον εις νάρκην, κατά την οποίαν δεν είνε ασφαλές να ομιλή τις μεγαλοφώνως. Αλλ’ ο άγριος θρήνος της αγωνίας και οι οδυρμοί των μητέρων, από τας αγκάλας των οποίων ηρπάγησαν τόσον ασπλάγχνως τα τέκνα των, δεν ήτο δυνατόν να σιγήσουν, και οι ακούσαντες θα εφαντάζοντο ότι η Ραχήλ, η μεγάλη πρόγονος της φυλής των, της οποίας ο τάφος κείται παρά τον δρόμον τον προς την Βηθλεέμ, εις απόστασιν ενός μιλίου από της πόλεως, ανεμίγνυε μίαν ακόμη φοράν, όπως εν τη παθητική εικόνι του προφήτου Ιερεμίου, την φωνήν της με τους γόους και με τους κοπετούς των γυναικών, αι οποίαι έκλαιον τόσον απαρηγόρητα τα σφαγέντα μικρά των.

Εις ημάς φαίνεται ακατανόητον ένα έγκλημα τόσον ωμόν· αλλ’ αι σκέψεις μας και τα αισθήματά μας εξημερώθησαν από χριστιανοσύνην δέκα οκτώ αιώνων, και τοιαύται πράξεις δεν είναι πρωτοφανείς εν τη ιστορία των ειδολολατρών δεσποτών και του αρχαίου κόσμου. Η παιδοκτονία, και μάλιστα αγριωτέρα της του Ηρώδου, ήτο έγκλημα αποτροπαίως κοινόν επί των ημερών της Αυτοκρατορίας, και η σφαγή των Νηπίων, καθώς και τα αίτια άτινα εξώθησαν εις ταύτην, έχουν εφάμιλλα πολλά άλλα τοιαύτα δράματα κατά την αυτήν ακριβώς εποχήν. Ο Σουετώνιος, εν τω βίω του Αυγούστου, ερανίζεται εκ της βιογραφίας του Αυτοκράτορος της γραφείσης από τον απελεύθερον Ιούλιον Μάραθον, μίαν παράδοσιν κατά την οποίαν ολίγον προ της γεννήσεώς του επεκράτει η προφητεία, ότι έμελλεν όσον ούπω να γεννηθή είς Βασιλεύς και να κυριαρχήση του Ρωμαϊκού λαού. Προς διάσωσιν της Δημοκρατίας εκ του κινδύνου τούτου, η Σύγκλητος

διέταξεν όπως εγκαταλειφθούν ή εκτεθούν όλα τα άρρενα τα οποία θα εγεννώντο κατ’ εκείνο το έτος· αλλ’ οι συγκλητικοί των οποίων αι σύζυγοι ήσαν έγκυοι, έλαβον μέτρα όπως εμποδίσουν την επικύρωσιν του δόγματος εκείνου, διότι έκαστος ήλπιζεν ότι η προφητεία ηδύνατο ν’ αναφέρεται εις το ίδιον τέκνον. Εξ άλλου, ο Ευσέβιος εναφέρει μίαν ιστορίαν του Ηγησσίππου, Εβραίου το γένος, κατά την οποίαν ο Δομιτιανός, έντρομος προ του ολονέν επιτεινομένου γοήτρου του ονόματος του Χριστού, εξέδωκε διαταγήν όπως εξολοθρευθούν όλοι οι απόγονοι του οίκου του Δαυίδ. Δύο έγγονοι του Ιούδα — του «αδελφού του Κυρίου» — έζων τότε ακόμη και ήσαν γνωστοί υπό το όνομα Δ ε σ π ό σ υ ν ο ι. Επροδόθησαν δε εις τον Αυτοκράτορα από ένα κάποιον Ιόκατον και άλλους Ναζωραίους αιρετικούς, και ήχθησαν ενώπιον του· αλλ’ όταν ο Δομιτιανός παρετήρησεν ότι ήσαν απλοί χωρικοί, και ότι αι χείρες των έφερον τα ίχνη βαναύσου εργασίας, τους αφήκε σώους και υγιείς με αίσθημα οίκτου και περιφρονήσεως.

Μολονότι η Σφαγή των ακάκων βρεφών διήγειρε την δυσπιστίαν, συμφωνεί όμως πληρέστατα με τας πληροφορίας τας οποίας έχομεν περί του χαρακτήρος του Ηρώδου. Τα δεσπόζοντα πάθη του επιτηδείου και μοχθηρού εκείνου ηγεμόνος ήσαν αχαλίνωτος φιλοδοξία και υπέρμετρος ζηλοτυπία, φθάνουσα μέχρι θηριωδίας. Η ζωή του όλη είχε βαφή με το αίμα φόνων. Είχε σφάξει ιερείς και ευγενείς· είχεν αποδεκατίσει το Συνέδριον· είχεν αναγκάσει τον Αρχιερέα, τον γαμβρόν του, τον νεαρόν και ευγενή Αριστόβουλον, να πνιγή κατά τινα δήθεν παιδιάν προ των ομμάτων του· είχε διατάξει τον στραγγαλισμόν της ευνοουμένης συζύγου του, της ωραίας ηγεμονίδος Μαριάννης της Μακκαβαίας, αν και αύτη φαίνεται να υπήρξε το μόνον πλάσμα το οποίον εμμανώς ηγάπησεν. Οι υιοί του Αλέξανδρος, Αριστόβουλος και Αντίπατρος, ο θείος του Ιωσήφ, ο Αντίγονος και ο Αλέξανδρος, θείος και πατήρ της συζύγου του, η πενθερά του Αλεξάνδρα, ο συγγενής του

Κοτσόβαρος, οι φίλοι του Δοσίθεος και Γαδίας, ήσαν ολίγοι εκ των πολλών, οίτινες έπεσαν θύματα της θυριωδίας του, της φιλυποψίας του και τον ενόχων φόβων του. Ο αδελφός του Φερόρας και ο υιός του Αρχέλαος μόλις διέφυγαν τον θάνατον, τον υπ' εκείνου διαταχθέντα. Ούτε η ανθούσα νεότης του Αριστοβούλου, ούτε αι λευκαί τρίχες του βασιλέως Υρκανού, επροστάτευσαν αυτούς από την ύπουλον και την προδοτικήν μανίαν του. Θάνατοι διά στραγγαλισμού, θάνατοι διά του πυρός, θάνατοι διά καθείρξεως και απομονώσεως εντός απαισίων δεσμωτηρίων, θάνατοι διά κρυφίων δολοφονιών, ανεκλαλήτως ωμά και απάνθρωπα βασανιστήρια, στολίζουν τα χρονικά μιας βασιλείας, ήτις, υπήρξε τόσον σκληρά, ώστε κατά την έντονον γλώσσαν τον εβραίων πρεσβευτών προς τον Αυτοκράτορα Αύγουστον, οι επιζόντες ήσαν περισσότερον άθλιοι από τους παθόντας και βασανισθέντας. Και όπως συνέβη εις τον Ερρίκον Η', παν σκοτεινόν και άγριον ένστικτον εφαίνετο ωσάν να απέκτα νέαν δύναμιν δροσερωτέραν καθόσον προσήγγιζεν εις το τέρμα του βίου του.

Κατατρυχόμενος αεννάως από τα φάσματα της δολοφονηθείσης συζύγου του και των θανατωθέντων υιών του, με την αγρίαν πάλην ήτις διεδραματίζετο μέσα του, πάλην μεταξύ συνειδήσεως και αίματος, το ανοικτίρμον τέρας, όπως αποκαλεί αυτόν ο Ιώσηπος, κατελήφθη εις τας τελευταίας ημέρας του βίου του από μαύρην αγριότητα μεγαλειτέρας εντάσεως, ήτις εξέσπασε καθόλων εκείνων με τους οποίους ήρχετο εις συνάφειαν. Ουδεμία ευνόητος δυσκολία υπάρχει να υποθέσωμεν ότι τοιούτος άνθρωπος — είς άγριος βάρβαρος με ζωηράν φλέβα διαφθοράς, με ένα λεπτόν επίχρισμα πολιτισμού, — προσηνέχθη ακριβώς καθ' ον τρόπον περιγράφει ο Ματθαίος· και η επί το γεγονός πεποίθησις ενισχύεται και από διαφόρους άλλας πηγάς αξιοπίστους. «Όταν ο Αύγουστος επληροφορήθη», λέγει ο Μακρόβιος, «ότι μεταξύ των παιδίων των από διετούς και κατωτέρω, άτινα διέταξε να σφαγούν ο Ηρώδης ο Μέγας εν Συρία, συνεθανατώθη και ο ίδιος αυτού υιός είπεν, ότι «κάλλιον είνε τινα υν Ηρώδου ή υιόν». Μολονότι ο Μακρόβιος είνε μεταγενέστερος συγγραφεύς και περιέπεσεν εις το σφάλμα να υποθέτη, ότι ο υιός του Ηρώδου Αντίπατρος, όστις εθανατώθη κατά την εποχήν της Σφαγής των Ακάκων, είχε συμπεριληφθή και αυτός εις την σφαγήν ταύτην, είνε όμως βέβαιον ότι η παρατιθεμένη ευφυολογία του Αυγούστου υπαινίσσεται ζοφεράν τινα ανάμνησίν της σφαγής ταύτης.

Αλλά διατί λοιπόν, ερωτώσι μερικοί, δεν μνημονεύει ο Ιώσηπος μίαν τόσον άτιμον ωμότητα; Ίσως διότι εξετελέσθη τόσον μυστικώς και κρυφίως, ώστε ούτε καν να την μάθη ηδυνήθη. Ίσως διότι εις τας τρομεράς εκείνας ημέρας, ο θάνατος εικοσάδος παιδίων, εξ αφορμής μιας απλής υπονοίας εθεωρείτο εντελώς

ασήμαντος εις τον κατάλογον των σφαγών του Ηρώδου. (2) Ίσως διότι το γεγονός παρεσιωπήθη από τον Νικολάον τον Δαμασκηνόν, όστις γράφων συμφώνως προς το πνεύμα των ελληνιζόντων εκείνων αυλικών, οίτινες προσεπάθουν πάντοτε να παριστάνουν ως πολιτικούς Μεσσίας τυράννους διεφθαρμένους και αιμοσταγείς, εμεγαλοποίησε τας αρετάς του αυθέντου αυτού και απέκρυψεν ή εμετρίασε το μέγεθος των εγκλημάτων του. Αλλ' ο πιθανώτερος λόγος είνε ότι ο Ιώσηπος, τον οποίον παρ' όλας τας φιλολογικάς προς αυτόν υποχρεώσεις μας, δυνάμεθα να θεωρώμεν ως αρνησίθρησκον και συκοφάντην, δεν έκρινε καλόν να υπαινιχθή γεγονότα τα οποία μάλιστα δεν συνεδέοντο στενώς με τον βίον του Χριστού. Το μόνον χωρίον, εις το οποίον ο Ιώσηπος κάμνει λόγον περί του Χριστού, βρίθει προσθηκών από τους αντιγραφείς, αν δεν είναι εντελώς υποβολιμαίον, και ουδεμία αμφιβολία ότι η σιωπή του εις το ζήτημα του χριστιανισμού είνε όσον εσκεμμένη τόσον και απαίσχυντος.

Αλλά μολονότι ο Ιώσηπος δεν κάμνει σαφή μνείαν του γεγονότος, πάσα όμως λεπτομέρεια, την οποίαν μας χορηγεί διά την περίοδον ταύτην του βίου του Ηρώδου, υποστηρίζει το πιθανόν αυτού. Κατ' εκείνους ακριβώς τους χρόνους, δύο ευφράδεις Ιουδαίοι διδάσκαλοι, ο Ιούδας και ο Ματθαίος, είχον παρορμήσει τους μαθητάς των να καταρρίψουν τον μέγαν χρυσούν αετόν, τον οποίον ο Ηρώδης είχε τοποθετήσει υπεράνω της μεγάλης πύλης του Ναού.

Ο Ιώσηπος συνδέει την τολμηράν ταύτην απόπειραν με προώρους τινάς θρύλους περί του θανάτου του Ηρώδου· η εικασία όμως του Λάρδνερ ότι η απόπειρα εκείνη ενεθαρρύνθη από τας περί του νέου Μεσσίου ελπίδας τας νεωστί αναζωπυρηθείσας υπό των Μάγων, φαίνεται απαράδεκτος. Η απόπειρα εν τούτοις απέτυχε, και ο Ιούδας και ο Ματθαίος, μετά τεσσαράκοντα μαθητών, εκάησαν ζώντες. Τοιαύτα εγκλήματα έχων υπ' όψει του, ο Ιώσηπος πιθανώς να ηγνόει την μυστικήν δολοφονίαν ολίγων θηλαζόντων έτι Νηπίων εις μικρόν τι χωρίον. Το αίμα των ήτο μία μικρά σταγών εις εκείνον τον ερυθρούν ποταμόν εις τον οποίον ο Ηρώδης είχε βουτηχθή μέχρι του λαιμού.

Ο Ηρώδης απέθανεν ολίγον χρόνον μετά την βρεφοκτονίαν. Πέντε ημέρας προ του θανάτου του προέβη εις παράφορον απόπειραν αυτοκτονίας, και διέταξε την αποκεφάλισιν του πρεσβυτέρου υιού του Αντιπάτρου. Το τέλος του υπήρξε φρικαλέως τραγικόν, βεβαιούται δε ότι απέθανεν εξ αηδεστάτου νοσήματος, εκ

φθειριάσεως, ήτις σπανίως μνημονεύεται εν τη ιστορία, εκτός όταν πρόκειται περί ανθρώπων οίτινες διεκρίθησαν διά την ωμότητα και τους διωγμούς αυτών, όπως ο Αντίοχος ο Επιφανής, Σύλλας, ο Μαξιμιανός, ο Διοκλητιανός, ο Ηρώδης Αγρίππας κλπ. Εις την επιθανάτιον κλίνην του, μίαν κλίνην αφορήτου αγωνίας, εν τω μεγαλοπρεπεί και πλουσίω ανακτόρω του, όπερ είχε κτίσει υπό τους φοίνικας της Ιεριχούς, οιδαλέος εκ της νόσου και φλογιζόμενος υπό της δίψης, με τας σάρκας περιτρωγομένας από έλκη αηδώς πυορροούντα, περιστοιχιζόμενος υπό συνομωτούντων υιών και κλεπτών υπηρετών, τους πάντας βδελυσσόμενος και υφ' όλων μισούμενος, καλών τον θάνατον ως την υστάτην παρηγορίαν και την υστάτην ανακούφισιν από του δεινού άλγους του σωματικού, και όμως φοβούμενος αυτόν ως απαρχήν μεγαλειτέρων βασάνων, κατατρυχόμενος υπό τύψεων, αλλά και διψών ακόμη φόνους και αίμα και κακουργίας, — βδέλυγμα εις όλους τους περί αυτόν, αλλ' εν τη ενόχω συνειδήσει του χειρότερος τρόμος δι' εαυτόν, — φθίνων εκ προώρου σωματικής αποσυνθέσεως, κατατρωγόμενος από σκώληκας, ως να τον είχε πλήξει καταφανώς η οργή του Θεού ύστερον από εβδομήκοντα ετών επιτυχείς κακουργίας, — ο άθλιος γέρων, τον οποίον οι άνθρωποι είχον ονομάσει Μέγαν, κατέκειτο εις μίαν αγρίαν αλλοφροσύνην αναμένων την τελευταίαν ώραν του. Και επειδή εγνώριζεν ότι ουδείς θα έχυνεν έστω και έν δάκρυ χάριν αυτού, απεφάσισε να τους κάμη να κλαύσουν δι' εαυτούς και διέταξε να προσέλθουν αμέσως εις Ιεριχώ επί ποινή θανάτου αι μεγαλείτεραι οικογένειαι του βασιλείου και οι αρχηγοί των φυλών. Όταν δε εκείνοι ήλθον, τους ενέκλεισε πάντας εις το ιπποδρόμιον και διέταξε κρυφίως την αδελφήν του Σαλώμην να σφαγώσιν ανηλεώς κατά την στιγμήν του θανάτου του. Και ούτω, πνιγμένη όπως ήτο εις το αίμα, και σφαγάς επιτάσσουσα εις το ύστατον αυτής παραλήρημα, η ψυχή του Ηρώδου απήλθεν εις το σκότος.

Εν πορφύραις εγκεκαρδυλημένος, με το στέμμα και με το σκήπτρον το βασιλικόν, καταγλαϊζόμενος εξ' αδαμάντων, ο νεκρός ετέθη εις μεγαλοπρεπές φέρετρον και προεπέμφθη εν στρατιωτική πομπή, μέσω νεφών θυμιάματος, μέχρι του εν Ηρωδείω τάφου του, όχι μακράν του μέρους όπου ο Χριστός εγεννήθη. Αλλ' η γοητεία της Ηρωδείου δεσποτείας είχε λυθή, και ο λαός είδε πόσον ψευδής ήτο η απαστράπτουσα επιφάνειά της. Η ημέρα του θανάτου του τυράννου εθεωρήθη ως εορτή, όπως και αυτός είχε προΐδει. Αι τελευταίαι θελήσεις του ημφισβητήθησαν, η βασιλεία του κατηρειπώθη, η ύστατη διαταγή του δεν εξετελέσθη· οι πλείστοι των υιών του απέθανον αθλίως εν εξορία· η κατάρα του Θεού είχε πέσει επί τον οίκον του, και μολονότι είχεν αποκτήσει από τας δέκα συζύγους του και τας πολλάς παλλακίδας του, εννέα υιούς και πέντε θυγατέρας, εντός εκατόν ετών η γενεά του Ιεροδούλου της Ασκάλωνος εξέλιπε μέχρις ενός, και ουδείς διεσώθη

απόγονος, όπως διαιωνίση το όνομά του.

Αν η είδησις του θανάτου του Ηρώδου εγνώσθη ταχέως εις τον Ιωσήφ, η εν Αιγύπτω διαμονή θα υπήρξε βεβαίως πολύ βραχεία και ουδόλως θα επέδρασεν εις την ανάπτυξιν του Κυρίου ημών ως ανθρώπου. Τούτο ίσως είνε και ο λόγος διά τον οποίον ο Λουκάς αντιπαρέρχεται εν σιγή τα της διαμονής ταύτης.

Κατ’ αρχάς φαίνεται ότι ο Ιωσήφ εσκόπευε να εγκατασταθή εν Βηθλεέμ. Ήτο η πόλις των προγόνων του, μία πόλις ιερά, πλήρης ωραίων και ηρωικών αναμνήσεων, θα ηδύνατο ευκόλως να εξοικονομή τα προς το ζην, εξασκών το επάγγελμά του. Είνε αληθές ότι ο Ανατολίτης σπανίως εγκαταλείπει την εστίαν του, αλλ’ όταν αναγκασθή υπό των περιστάσεων να πράξη τούτο, εγκαθίσταται ευκόλως οπουδήποτε αλλού. Διαταχθείς να επιστρέψη εις Βηθλεέμ, ο Ιωσήφ θα μετέβαινεν εκεί τόσω μάλλον προθύμως, όσον η μικρά πόλις εγειτνίαζε με την Ιερουσαλήμ. Αλλά καθ’ οδόν ήκουσεν ότι εβασίλευε της Ιουδαίας ο Αρχέλαος αντί του πατρός αυτού Ηρώδου. Ο λαός μετά μεγάλης αγαλλιάσεως θα έβλεπεν εξολοθρευομένην ολόκληρον την φυλήν των Ιδουμαίων· εν πάση περιπτώσει θα επροτίμα τον Αντίπαν από τον Αρχέλαον. Αλλ’ ο Αύγουστος έκλινεν απροσδοκήτως υπέρ του Αρχελάου, όστις καίτοι νεώτερος του Αντίπα, ήτο ο κληρονόμος ο ενδειχθείς διά τελευταίας βουλήσεως του πατρός του· και ως να επεθύμει τρόπον τινά να δείξη ότι ήτο αληθής υιός του γεννήτορος, ο Αρχέλαος, προτού ακόμη η ανάρρησις επικυρωθή υπό του Αυτοκράτορος, έδωκε κατά τον Ιώσηπον, εις τους υπηκόους του δείγμα των αρετών του, διατάξας μίαν σφαγήν 3,000 συμπολιτών του εν τω Ναώ. Ήτο φανερόν ότι υπό τοιαύτην κυβέρνησιν δεν ηδύνατο να υπάρξη ούτε ελπίς ούτε σωτηρία· και ο Ιωσήφ, υπακούων εις νέαν προσταγήν του Θεού, ανεχώρησεν εις τα μέρη της Γαλιλαίας, όπου αφανής, προστατευομένη από την πενίαν της και από την ασημότητά της, η Ιερά Οικογένεια ηδύνατο να ζήση ασφαλώς υπό το σκήπτρον ενός άλλου υιού του Ηρώδου, του εξ ίσου ασυνειδήτου, αλλά πλέον ανεξικάκου και μάλλον αδιαφόρου Αντίπα.

Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ-ΥΠΟ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ Γ. ΦΑΡΡΑΡ (ΠΡΩΗΝ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΕΝ ΚΑΝΤΑΒΡΙΓΙΑ.-ΑΡΧΙΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ Γ. ΚΑΝΤΕΡΒΟΥΡΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΥΠΟ ΑΛ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ «ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ» 1898

Πηγή: fdathanasiou.wordpress.com